

Immonen, Elina (puheenjohtaja)	liikenne- ja viestintäministeriö
Rekola, Maija (sihteeri)	liikenne- ja viestintäministeriö
Kolinen, Laura (sihteeri)	liikenne- ja viestintäministeriö
Eklund, Pipsa	Liikenne- ja viestintävirasto
Jokela, Herkko	ELY-keskus
Kallio, Heikki	Poliisihallitus
Karhula, Mervi	liikenne- ja viestintäministeriö
Kemppainen, Hanna	Kuntaliitto
Korhonen, Annu	Liikenne- ja viestintävirasto
Lillsunde, Pirjo	sosiaali- ja terveysministeriö
Mäkelä, Kaisa	ympäristöministeriö
Parkkari, Inkeri	Liikenne- ja viestintävirasto
Parkkari, Kalle	Onnettomuustietoinstituutti
Rekola, Maija	Väylävirasto
Räinä, Saija	Oulun kaupunki
Saksanen, Riitta	Invalidiliitto
Sillanpää, Marko	Liikenne- ja viestintävirasto
Taskila, Vellu	Pyöräliitto
Thompson, Liisa-Maija	Suomen tieyhdistys
Tolvanen, Jukka	Autoliitto
Valtonen, Juha	Liikenneturva
Vuorisalo, Irene	Eläkeliitto

Liikenneturvallisuusstrategian tie- ja rautatieliikenteen työryhmän ylimääräinen kokous 20.10 klo 15-16.30, SKYPE

Asenne, osaaminen ja kyvykkyys sekä sosiaaliset tekijät

Pyöräilijät

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Immonen avasi kokouksen ja toivotti kaikki tervetulleeksi. Puheenjohtaja kertoi, että 2.10. järjestetyn työryhmän kokouksen pienryhmätyöskentely osoitti, että pyöräilystä on tarpeen käydä vielä lisäksi laajempaa keskustelua, kuin siihen mennessä oli käyty. Tästä syystä päätettiin järjestää vielä ylimääräinen kokous, jossa keskityttäisiin erityisesti pyöräilyyn liittyviin kysymyksiin. Pohjana ylimääräiselle kokoukselle ovat työryhmätyöskentelyssä jo esiin nostetut toimenpide-ehdotukset, joista keskustelu on helppo aloittaa.

2. Pienryhmissä ehdotetut toimenpiteet: esittely ja keskustelua

Rekola liikenne- ja viestintäministeriöstä esitteli pienryhmätyöskentelyssä esiin nousseita ehdotuksia tavoitetilaksi pyöräilyn osalta. Esityksessä oli nostettu yksi päätavoite sekä kaksi alatavoitetta. Rekola täsmensi vielä, että kyse on nimenomaisesti ensimmäisen teaman näkökulmasta tapahtuvasta tarkastelusta (*asenne, osaaminen ja kyvykkyys sekä sosiaaliset tekijät*).

Päätavoitetta pidettiin ryhmässä keskeisenä ja se sai työryhmässä kannatusta. Samoin alatavoitteita kannatettiin. Keskustelussa nostettiin esiin, että pyöräilyn osalta asenne ja sosiaalinen käyttäytyminen

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite	Postiosoite	Puhelin	www.lvm.fi
	Eteläesplanadi 16	PL 31	029516001	etunimi.sukunimi@lvm.fi
	Helsinki	00023 Valtioneuvosto		kirjaamo@lvm.fi

liittyvät monelta osin myös siihen, millaisessa kunnossa ympäröivä infra on. Kysymys on esimerkiksi siitä, mahdollistaako infra toimimaan järjestelmällisesti ja ennakoimaan. Ennakoivan ajattelun ja tarkkaavuuden sekä oman toiminnan vastuun esiin nostaminen nähtiin kuitenkin keskeisenä. Lisäksi keskusteluissa nostettiin esiin kaupunkien ja kuntien roolia pyöräilyn turvallisuuden edistämiseksi ja pidettiin tärkeänä, että näitä tahoja yritettäisiin saada aktivoitumaan ja osallistumaan enemmän. Keskustelussa todettiin pyöräilijöiden olevan todella moninainen joukko erilaisia liikkujia ja heidän liikkumisen motiivinsa ja tavoitteensa ovat erilaisia. Pyöräilijöiden asenteet liittyvät vahvasti siihen, mistä syystä pyörällä ollaan liikenteessä. Keskustelussa nostettiin esiin, että toimenpiteiden vaikuttavuuden kannalta olisi hyvä ottaa huomioon nämä erilaiset pyöräilijä-ryhmät (muun muassa työmatkaliikenne, vapaa-ajan liikkuminen, urheilu, koulu- ja päiväkotimatkat ja muut ryhmät, jotka käyttävät liikkumiseensa pyöräteitä).

Rekola liikenne- ja viestintäministeriöstä esitteli pienryhmätyöskentelyssä nousseita toimenpide-ehdotuksia, jotka kohdistuvat pyöräilijöihin ja näistä käytiin keskustelua. Toimenpide-ehdotuksia pidettiin hyvinä ja tarpeellisina. Keskustelussa nostettiin esiin sääntöjen tuntemus ja erityisesti uusista tai muuttuvista säännöistä tiedottaminen. Lisäksi puhuttiin pyöräilijöiden näkyväksi tekemisestä passiivisten turvalaitteiden avulla sekä näiden käytön valvonnasta. Keskusteltiin myös poliisin mahdollisuudesta puuttua humalassa ajamiseen pyörällä sakottamalla, sillä lainsäädännössä tämä on mahdollista lähinnä siinä vaiheessa kun toiminta aiheuttaa vaaraa toiselle. Asennekasvatukseen ja koulutukseen liittyen todettiin, että pyöräilyyn ei liity mitään koulutusvaatimuksia ja vain vapaaehtoisia koulutuksia järjestetään. Nuorten ja lasten osalta asenteisiin vaikuttavaa opetusta ja koulutusta kaivattaisiin kuitenkin lisää. Keskusteluissa nousivat esiin muun muassa kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma, sähköiset oppimisympäristöt, opetus kouluissa sekä fillarimestari-kilpailu ja kuntien liikenneturvallisuus verkostot. Työmatkapyöräilyn osalta pidettiin hyvänä, että työpaikat jakaisivat ohjeistuksia liikennesääntöjen mukaisesta ja turvallisesta liikkumisesta. Iäkkäiden osalta nostettiin esiin, että iäkkäät tunnistavat riskin siitä, milloin ei ole turvallista lähteä pyöräilemään. Kuitenkin muiden vaihtoehtoisten liikkumismuotojen puute vaikuttaa siihen, että pyörällä liikutaan riskeistä huolimatta. Keskustelussa nostettiin esiin myös läheisten mahdollisuus kannustaa iäkkäitä turvallisiin pyöräilytapoihin, kuten kypärän käyttämiseen, ja turvallisiin reittivalintoihin. Tällä tavalla lisättäisiin yhteisvastuuta turvallisesta liikkumisesta.

Rekola liikenne- ja viestintäministeriöstä esitteli vielä muihin toimijoihin kohdistuvia toimenpide-ehdotuksia, jotka olivat nousseet pienryhmäkeskusteluissa esiin. Keskustelussa nostettiin esiin erilaiset risteysrakenteet ja yleisemminkin se, miten infra mahdollistaa autoilijalle pyöräilijän havaitsemisen. Lisäksi keskusteltiin taajamien nopeusrajoitusten laskemisen vaikutuksista ja todettiin, että myös tekniset ratkaisut voivat tulevaisuudessa auttaa pyöräilijöiden havaitsemisessa. Käytännössä tämä on kuitenkin mahdollista vasta joidenkin vuosien päästä. Keskustelussa nousivat esiin myös erityisesti työmaat ja niiden läheisyydessä olevat epäselvät liikennejärjestelyt ja merkinnät. Vaihtoehtoinen reitti ei saisi itsessään johtaa vaaratilanteisiin. Valtakunnallisia ohjeita työmaiden järjestämisestä ei ole olemassa, mutta joillakin kaupungeilla on omia ohjeitaan. Valtakunnallisesti yhteisille ohjeille nähtiin kuitenkin tarvetta työryhmässä. Lisäksi esiin nostettiin teiden kunnossapidon merkitys turvalliselle kävelylle ja pyöräilylle. Keskusteltiin myös esteettömyys-näkökulmista. Keskustelua käytiin myös siitä, miten yksittäisonnettomuuksista olisi tärkeä saada lisää tietoa. Tiedon lisäämistä tarvitaan, jotta toimenpiteet voitaisiin kohdistaa mahdollisimman vaikuttaviksi ja oikeisiin kohderyhmiin.

3. Vapaa keskustelu

Rekola liikenne- ja viestintäministeriöstä esitteli työryhmälle esimerkkejä Norjassa tehdyistä työryhmän toimenpiteistä. Työryhmässä ei herännyt tähän liittyen keskustelua. Muita keskustelunaiheita ei noussut esiin ja kokouksessa siirryttiin seuraavaan kohtaan.

4. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti työryhmää hyvästä keskustelusta. Työryhmälle kerrottiin, että heillä on vielä myöhemmin mahdollisuus kommentoida pyöräilyyn kohdistuvia luonnoksia toimenpide-ehdotuksia myöhemmin. Seuraava työryhmän kokous on 17.11. kello 10-12. Puheenjohtaja päätti kokouksen.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite	Postiosoite	Puhelin	www.lvm.fi
	Eteläesplanadi 16	PL 31	029516001	etunimi.sukunimi@lvm.fi
	Helsinki	00023 Valtioneuvosto		kirjaamo@lvm.fi